

OBRASCI KORUPCIJE U CRNOJ GORI

Jun, 2017.

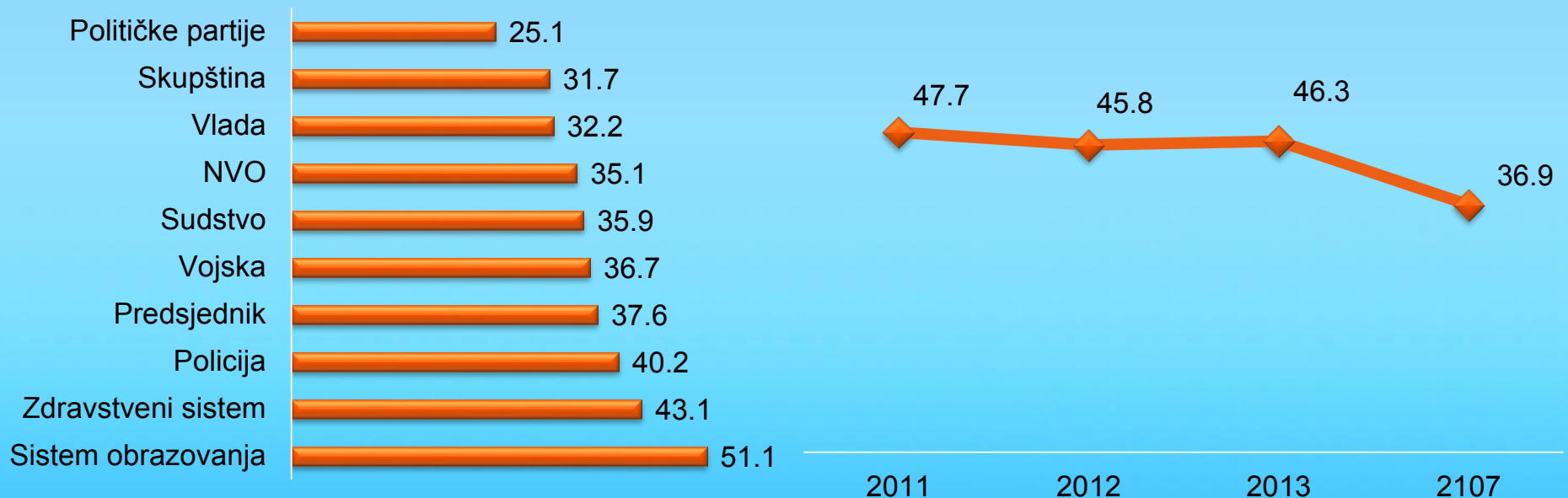
Prof. dr Miloš Bešić

Uzorak

- Uzorak je reprezentativan za sve punoljetne građane Crne Gore a realizovan je u svim opštinama u Crnoj Gori
- U istraživanju je učestvovalo ukupno 1027 ispitanika
- Uzorak: dvostruko stratifikovani sa slučajnim izborom ispitanika u okviru definisanih popisnih krugova
- Stanardna statistička greška mjerenja iznosi **+/-3.1%** za pojave sa incidencom od 50% sa intervalom povjerenja od 95%
- Poststratifikacija je rađena po polu/rodu, godinama starosti i nacionalnoj pripadnosti
- Istraživanje je realizovano u periodu od 05. do 26. juna 2017. godine
- Istraživanje je podržano od strane Fondacije braće Rokfeler

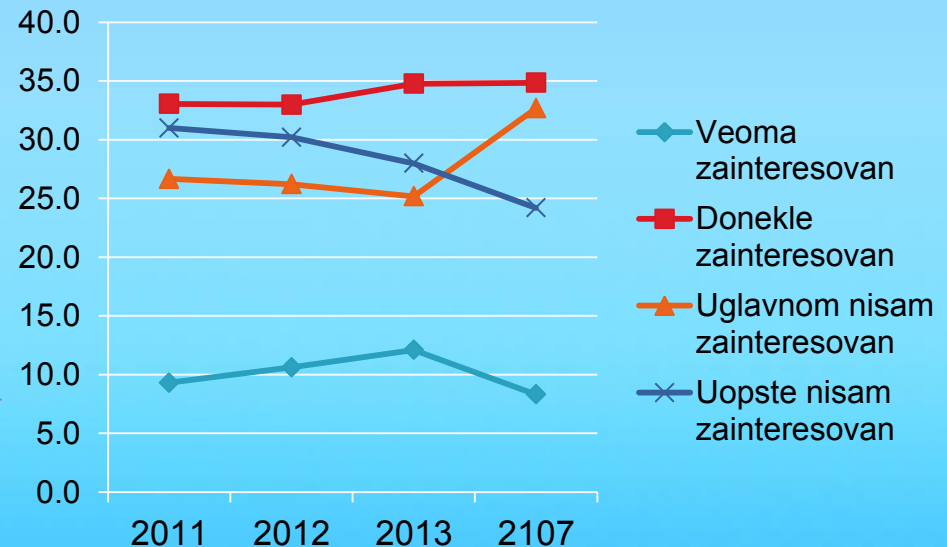
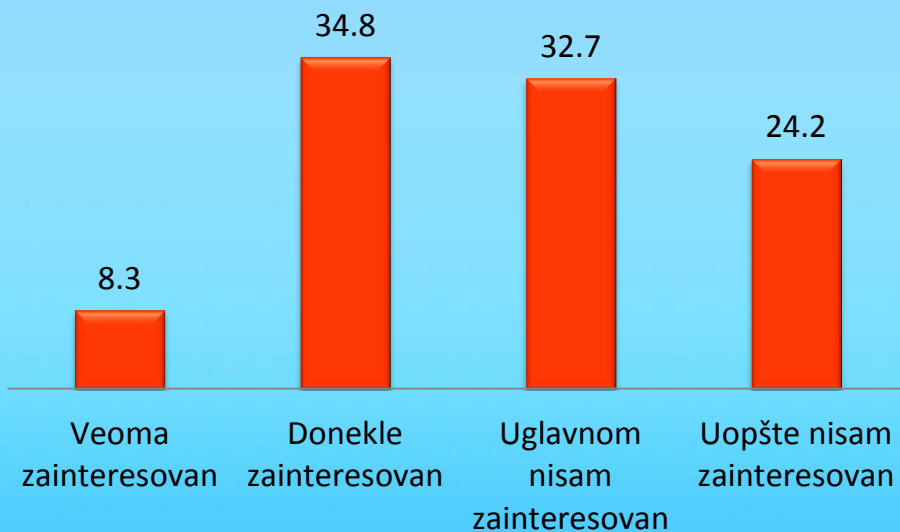
Povjerenje u institucije

Mjerenje povjerenja u institucije ukazuje na izražene negativne trendove. Rezultati istraživanja ukazuju da je kumulativno povjerenje u političke institucije desetak procenata na nižem nivou nego što je to bio slučaj prije četiri godine.

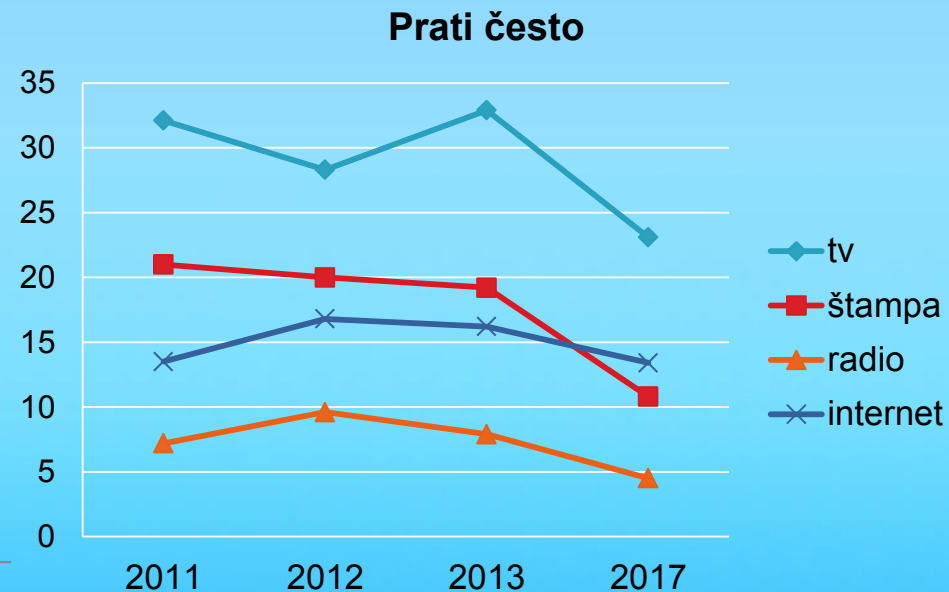
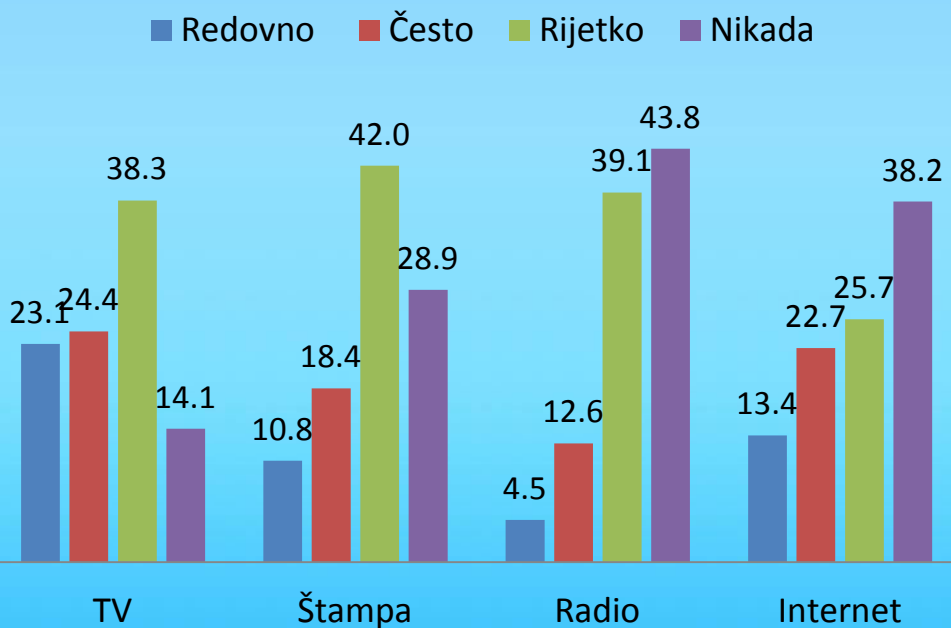
Interesovanje za politiku

Rezultati istraživanja ukazuju da je **interesovanje za politiku na relativno niskom nivou**. Tačnije, mali je broj ispitanika koji su veoma zainteresovani, a svakog četvrtog građanina Crne Gore politika uopšte ne zanima

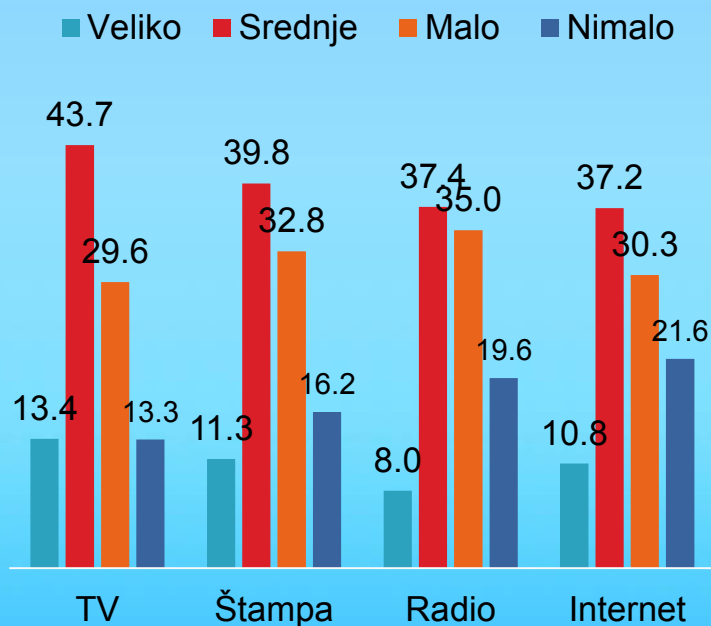
Prate medije

Kada je riječ o praćenju političkih zbivanja putem medija, televizija je ključni medij praćen internetom. Međutim, i u ovom pogledu trendovi su negativni, naime, iz godine u godinu građani u manjoj mjeri prate politiku putem medija.

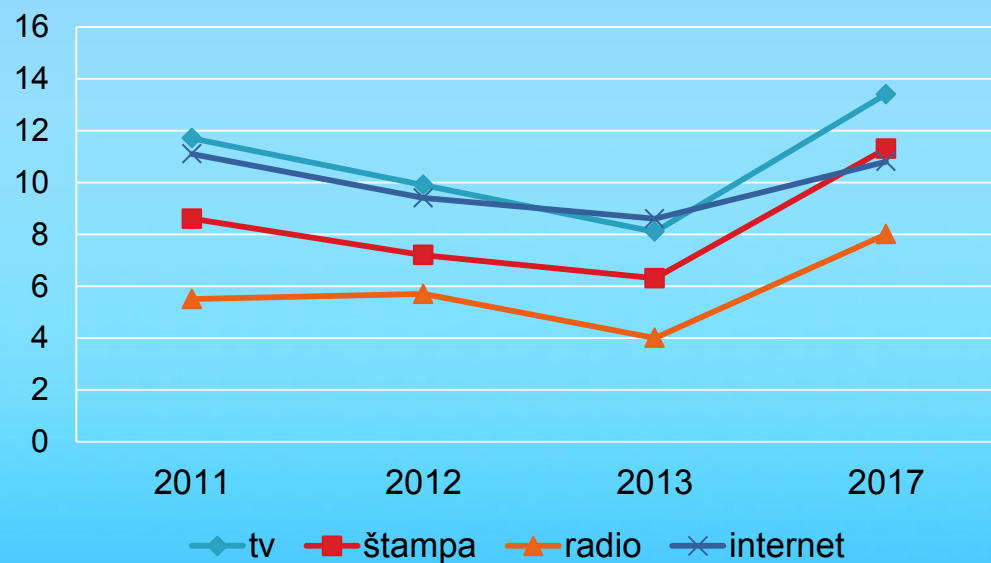

Vjeruju medijima

Građani nemaju visok nivo povjerenja u informacije koje dobijaju putem medija. Komparativno, najviše vjeruju informacijama koje dobijaju putem interneta.

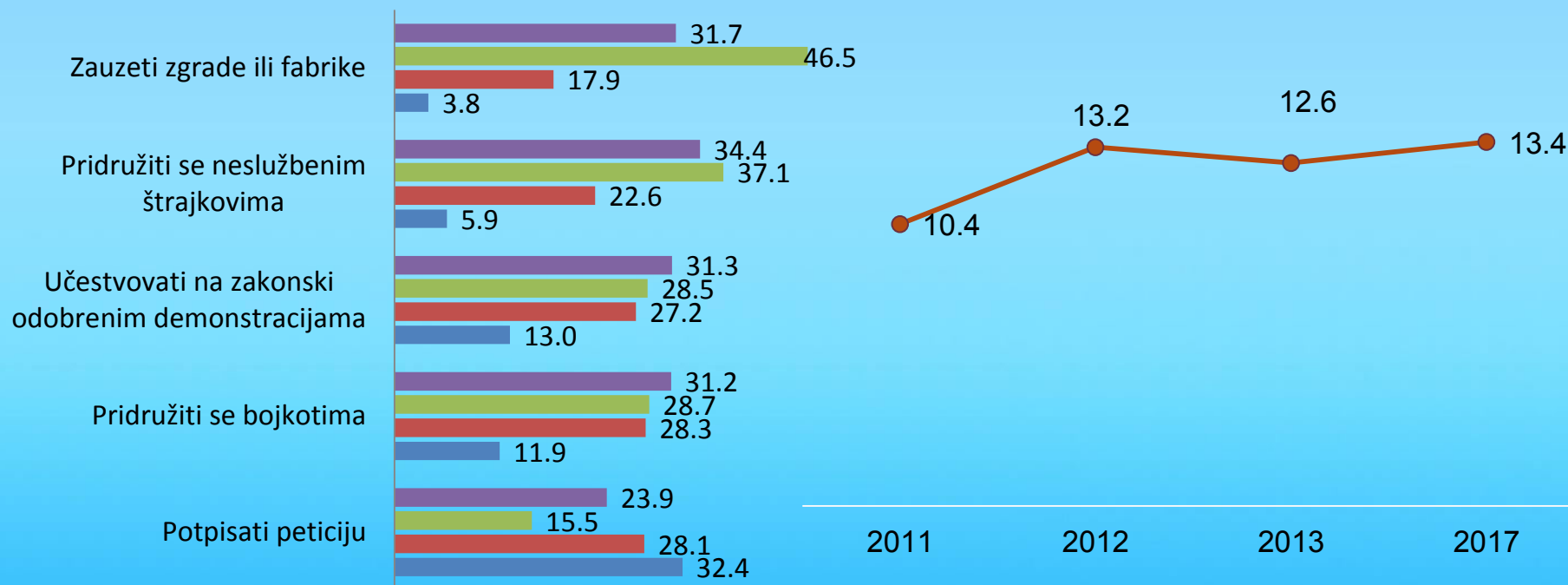
Veliko povjerenje

Nekonvencionalna politička participacija

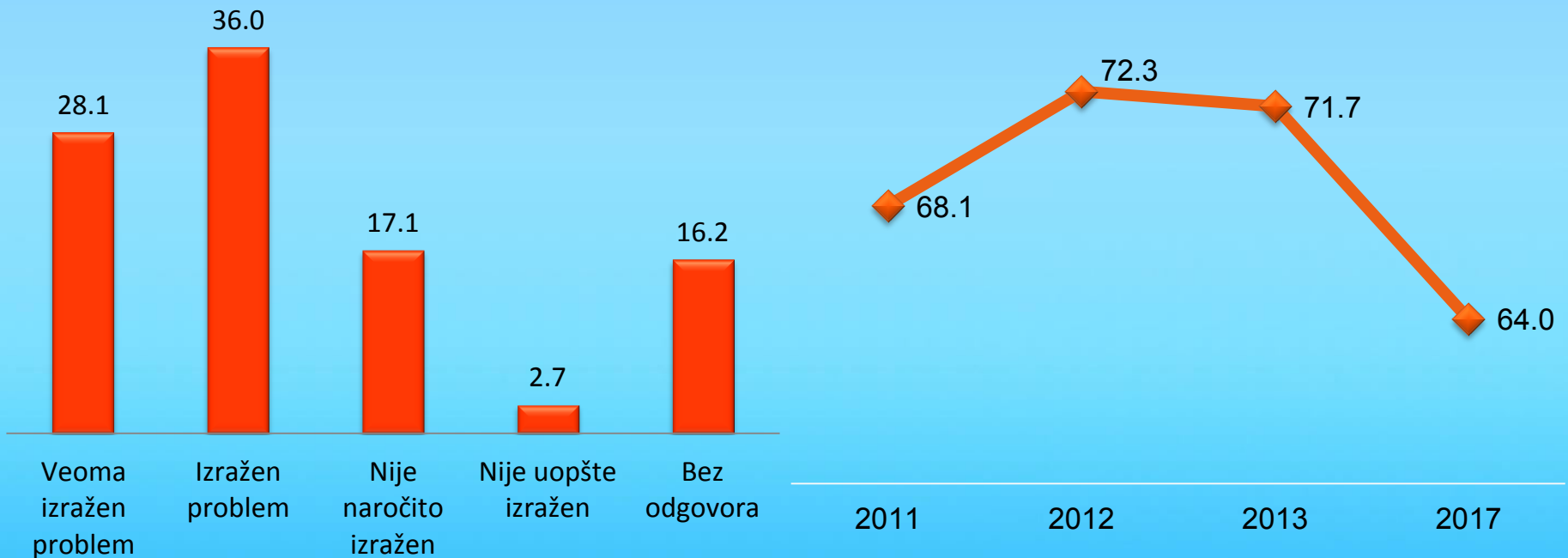
Mjerenje nekonvencionalne političke participacije ukazuje da su građani danas u nešto većoj mjeri spremniji na radikalne političke akcije nego što je to bio slučaj prije četiri godine.

■ Ne znam ■ Nikada ■ Mogao/la bih ■ Već sam to radio/la

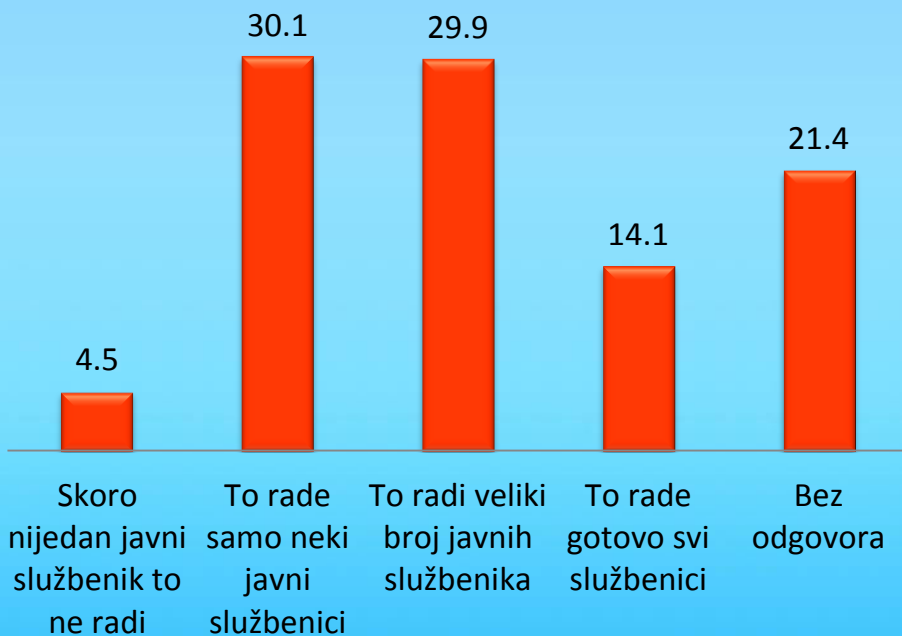
Korupcija je izražen problem

Ukoliko se tretira kao problem, veliki je broj građana koji smatra da je korupcija izražen problem. Ovaj broj je, međutim, komparativno manji nego što je to bio slučaj prije četiri godine.

Da li javni službenici uzimaju novac i/ili poklone?

Veliki broj građana je uvjeren da je **praksa davanja i primanja mita u javnim službama prisutna u velikoj mjeri**. Ovo uvjerenje, pored toga, je danas prisutnije nego što je to bio slučaj prije četiri godine

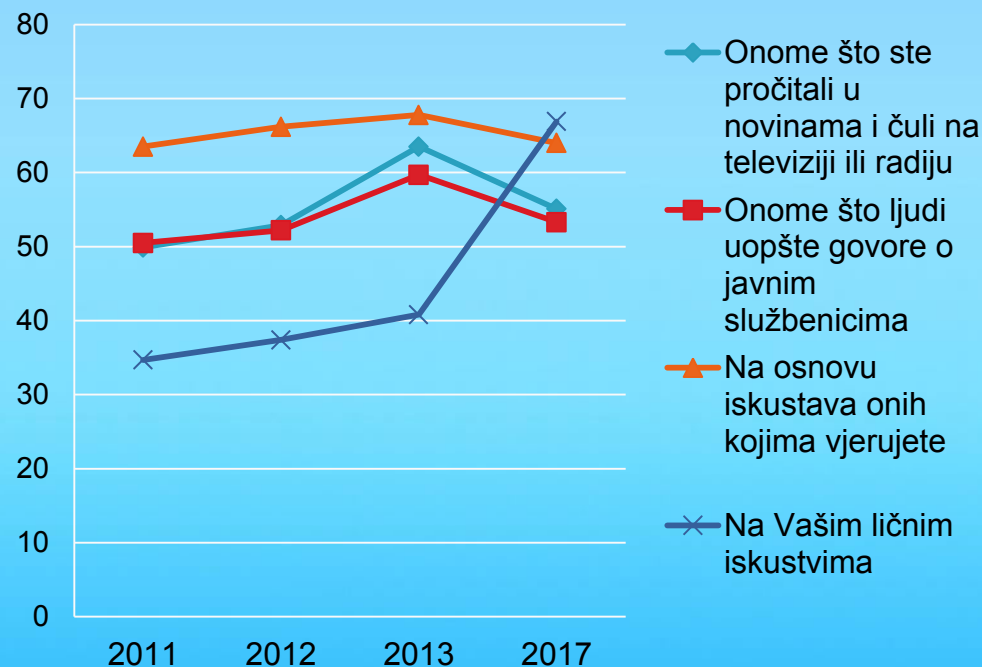
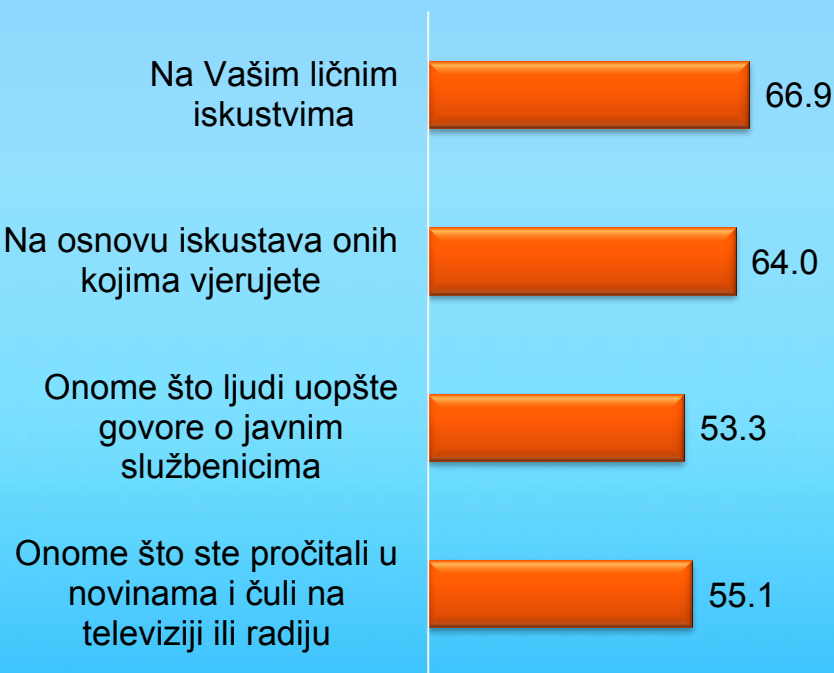

Skoro svi javni službenici to rade

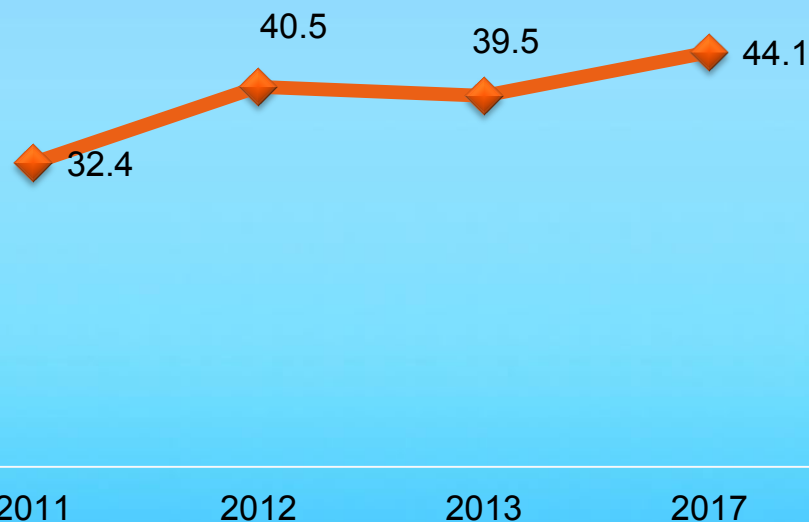
Izvor informisanja o korupciji

Svoj stav o korupciji građani formiraju na osnovu velikog broja različitih izvora. Najindikativniji je podatak u ovom smislu, svakako, to da se ovaj stav danas dominantno formira na osnovu ličnih iskustava.

Javnim službenicima se mora ponuditi novac, poklon ili usluga

Veliki broj građana vjeruje da se novac, poklon ili usluga mora ponuditi službenicima u raznim službama da bi se dobila usluga. Komparativno, ovo uvjerenje je na višem nivou danas nego što je to bio slučaj 2013. godine.

Lična iskustva sa korupcijom

Lična iskustva sa korupcijom su u dramatičom porastu u poslednjih četiri godine. Razlozi za ovako dramatične razlike mogu biti različiti, od mogućnosti da je došlo do oslobađanja prijavljivanja koruptivnog iskustva, do činjenice da je došlo do javnih priznanja o korupciji u tzv. 'velikim slučajevima'

	<i>Da, upotrebom veza i poznanstava</i>	<i>Da, davanje novca ili poklona</i>	<i>Ne, ni ja ni moji rođaci nismo imali takvo iskustvo</i>
Posjete ljekaru ili drugim zdravstvenim radnicima	40.1	25.0	34.9
Pri školovanju, upisu u školu, polaganju ispita	28.6	4.8	66.6
Pri utvrđivanju ili plaćanju poreza	16.0	6.9	77.1
Pri davanju ponude u postupcima javnih oglasa	18.3	5.7	75.9
Pri uvažavanju prava na penziju ili različitih pomoći, naknada, te pri uvećavanju naknade za nezaposlene	18.9	6.0	75.1
U postupcima privatizacije ili denacionalizacije	17.4	6.9	75.7
Kod carinskih postupaka	21.0	15.0	64.0
Kod policijskih postupaka	34.4	19.4	46.1
U postupcima na sudu	20.5	7.6	71.9
U postupku pred opštinskom upravom (izdavanje različitih dozvola, potvrda, rješenja u lokalnoj samoupravi)	24.4	7.3	68.2
U postupku inspeksijskih službi	22.6	10.2	67.3

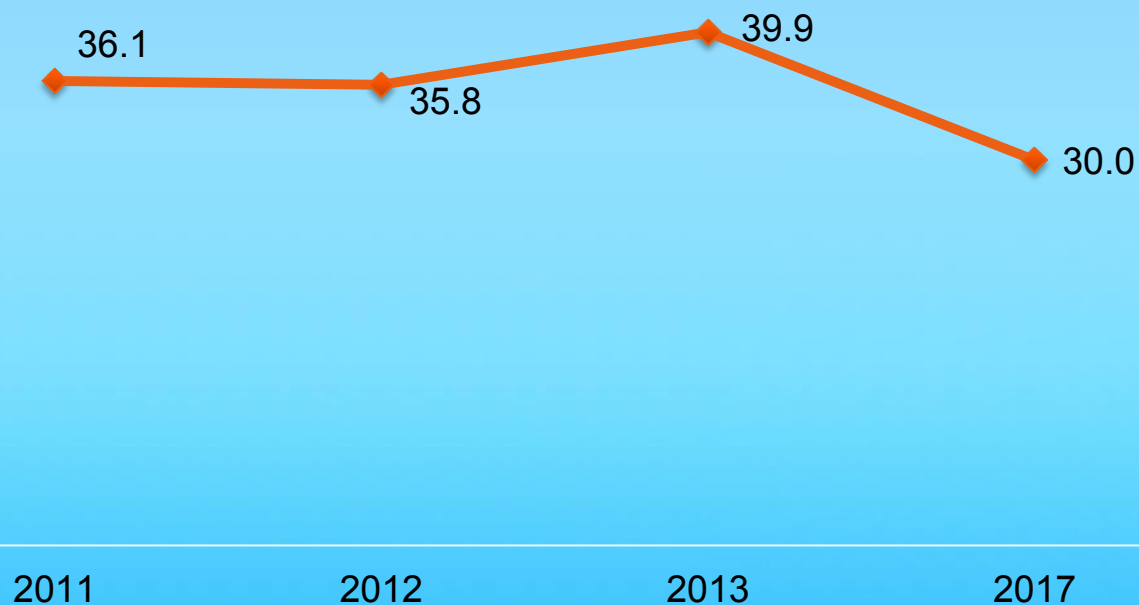
Zašto se dešava korupcija?

Veliki je broj razloga za koruptivno ponašanje, po mišljenju građana. Kao najfrekventniji ističe se kulturološki faktor, naime, **građani smatraju da je dobrim dijelom korupcija rezultanta postojanja 'ustaljenih navika'**

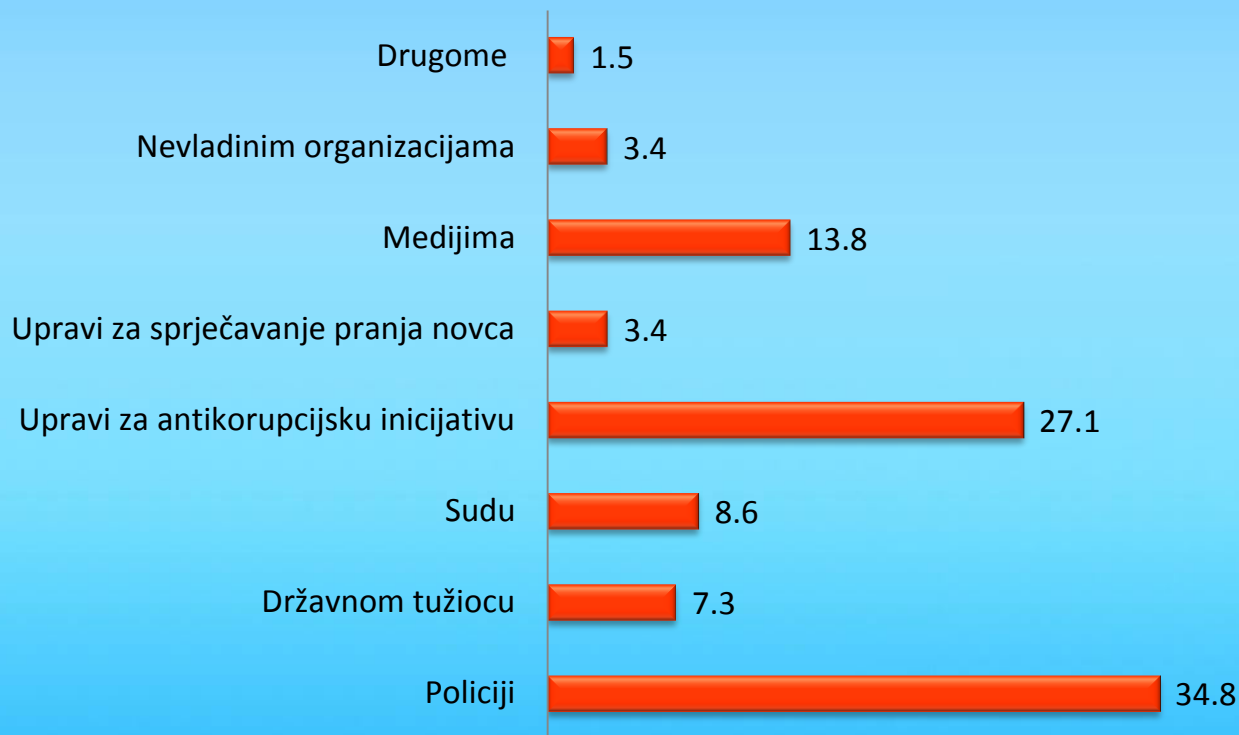
Da li bi prijavili korupciju?

Kada je riječ o prijavljivanju korupcije, danas je manji broj građana koji bi prijavio korupciju nego što je to bio slučaj prije četiri godine

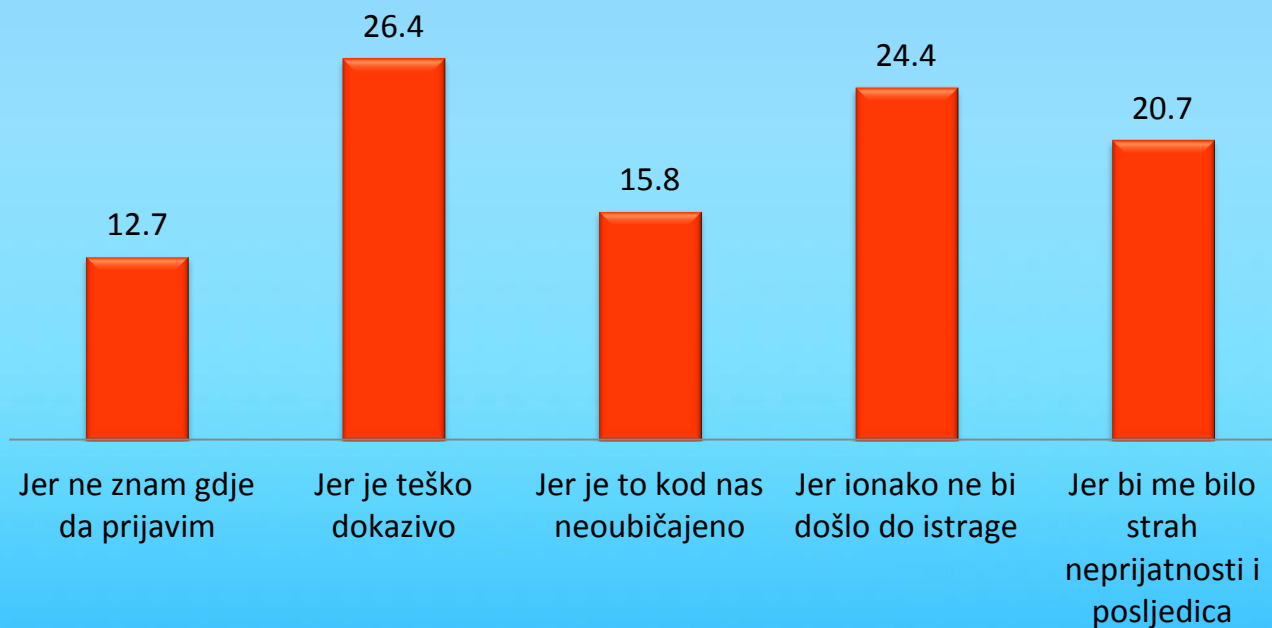
Kome bi prijavili korupciju?

Policija i uprava za antikorupcijsku inicijativu su prve adrese kojima bi se građani obratili ukoliko bi prijavili korupciju

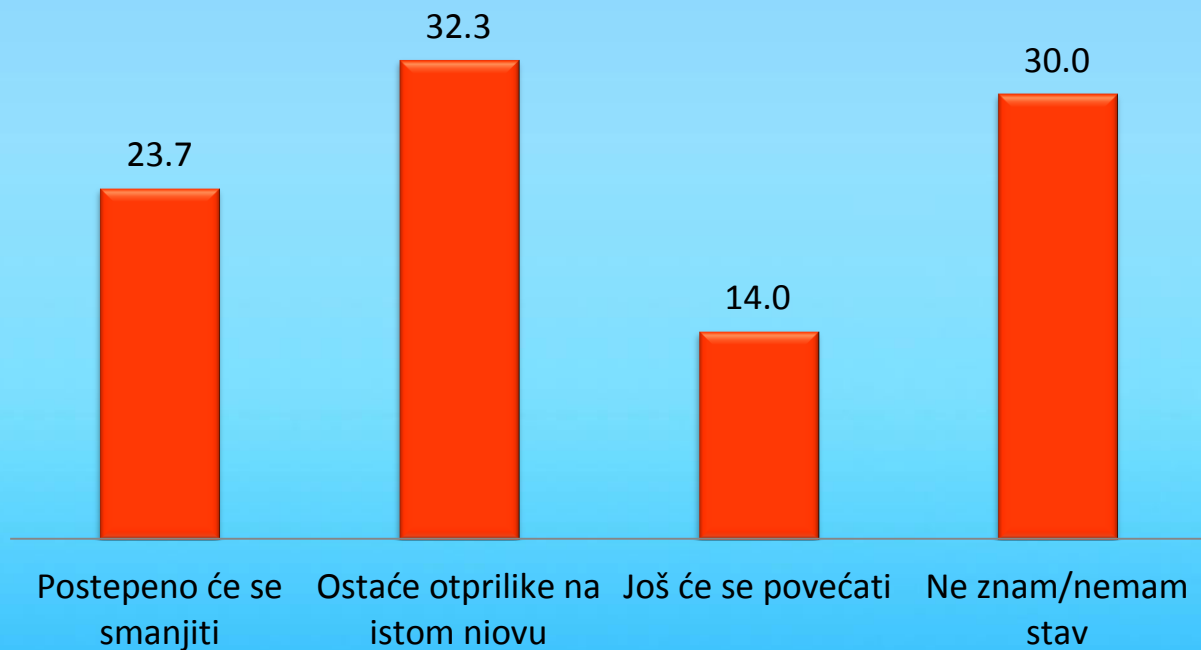
Zašto ne bi prijavili korupciju?

Ukoliko ne bi prijavili korupciju za koju znaju, kao razloge neprijavlivanja koruptivnog ponašanja građani ističu dva ključna i to stav/činjenicu da je to teško dokazivo, i uvjerenje da ne bi došlo do istrage bez obzira na njihovu prijavu

Da li će se smanjiti ili povećati korupcija ulaskom u EU

Trećina građana smatra da će nakon ulaska u EU nivo korupcije u Crnoj Gori ostati na manje-više istom nivou kao što je to danas slučaj. Svaki četvrti vjeruje da će korupcija tada biti na nižem nivou, dok 14% građana smatra da će se korupcija povećati nakon ulaska u EU

HVALA NA PAŽNJI!